

фінансових показників, чіткі правила контролю витрат, а також стратегії мінімізації ризиків. Наявність резервів і гнучкої облікової політики допомагає підприємству зменшити фінансові втрати під час криз, та зберегти конкурентоспроможність у складних економічних умовах.

Організація обліку є одним із основних інструментів, які забезпечують фінансово-економічну безпеку підприємства. Від її якості залежить не лише здатність підприємства своєчасно реагувати на економічні виклики, але й рівень захисту активів та стабільність фінансових показників. Розуміння значення облікової політики дозволяє керівництву формувати ефективні стратегії розвитку, що враховують специфіку ризиків у конкретному середовищі.

Підсумовуючи, варто відзначити, що надійна система обліку та продумана облікова політика є не лише обов'язковими умовами для успішного функціонування підприємства, але й важливими елементами захисту його економічних інтересів, що допомагають зберегти фінансову стабільність та мінімізувати ризики у будь-якій кризовій ситуації.

Список використаних джерел:

1. Іванюта Т.М., Заїчковський А.О. Економічна безпека підприємства: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури. 2009. 256 с.
2. Білокомірова Я.М. Інформаційне забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності / Я.М. Білокомірова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. - № 29. – С. 308-312.
3. Лазарева А.П. Фінансово-економічна безпека підприємства та механізм її забезпечення / А.П. Лазарева // Інноваційна економіка. – 2012 – № 32(6). – С. 305–307.
4. Дикий А.П. Бухгалтерський облік як інформаційна система / А.П. Дикий // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – Житомир: ЖДТУ, 2005. – № 3 (33). – С. 67-80 (0,85 друк. арк.).
5. Про затвердження національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page>.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ОСВІТНІХ УСТАНОВ

Крайівська І. А., канд. екон. наук, Магденко А. Ю., бакалавр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Діяльність приватних освітніх установ в Україні охоплює комплекс специфічних аспектів обліку, що формують підґрунтя для коректної організації їхньої роботи, відповідності державним вимогам та забезпечення фінансової прозорості. Основні вимоги до таких установ визначаються законодавством і охоплюють правові норми, ліцензування, фінансовий та кадровий облік, а також

податкові зобов'язання. Ці чинники мають значний вплив на функціонування закладів і є основою для організації їхнього обліку.

Фінансовий облік приватних освітніх закладів зазвичай охоплює контроль за надходженнями і видатками, де основні джерела доходів — оплата за навчання, гранти, благодійні внески, а іноді — інвестиції. Для ефективного управління коштами приватні освітні заклади часто вдаються до багатокомпонентного бюджетування, де обліковуються витрати на навчальні матеріали, заробітну плату викладачів, адміністративні витрати, оренду приміщень і витрати на технічне забезпечення. У деяких випадках такі установи додатково обліковують кошти, що виділяються на маркетингову діяльність та забезпечення привабливості закладу для нових студентів.

Особливості обліку приватних освітніх установ починаються з їхнього правового статусу. Приватні заклади є юридичними особами, що надають освітні послуги різних рівнів, що встановлено Законом України "Про освіту" [1]. Відповідно, кожна установа повинна пройти процес реєстрації та отримати ліцензію на здійснення освітньої діяльності, а для окремих програм – пройти акредитацію. Процес ліцензування вимагає документального оформлення, яке є важливим елементом обліку та відображає законність діяльності.

Фінансовий облік є ключовим компонентом діяльності приватних освітніх установ і регулюється Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" [2]. Заклади повинні відображати в обліку всі доходи, включно з оплатою за освітні послуги, а також витрати на оплату праці, податки, матеріально-технічне забезпечення та інші витрати. Також приватні установи можуть обирати спрощену систему оподаткування, згідно з Податковим кодексом України [3], що впливає на облік їхніх податкових зобов'язань і є важливим аспектом фінансової звітності. Вибір системи оподаткування часто залежить від розміру закладу, його доходів та витрат. Облік податкових зобов'язань потребує уважного планування, щоб враховувати зміни в законодавстві та специфіку доходів, що мають цільовий характер (наприклад, гранти чи благодійні внески).

Соціальний та кадровий облік є важливими складовими обліку в приватних освітніх установах. Вони мають забезпечувати облік трудових договорів, відпусток, лікарняних, що регулюється Кодексом законів про працю України [4]. Ведення обліку кадрів включає контроль за трудовими договорами, управління графіками, облік навчальних навантажень і оцінку результативності викладацького складу. Крім того, багато закладів використовують показники професійного розвитку, що мотивує співробітників до підвищення кваліфікації, відвідування семінарів і тренінгів. Дотримання цих вимог дозволяє приватним освітнім установам не лише підтримувати кадрову дисципліну, але й уникати конфліктів під час перевірок контролюючими органами.

Значною складовою діяльності приватних освітніх установ є облік освітніх послуг. Відповідно до Закону України "Про освіту", програми і методики мають відповідати державним стандартам, що відображається в їхній системі обліку [5]. Це забезпечує високу якість освіти та підвищує репутацію установи на ринку освітніх послуг.

Таким чином, специфіка обліку діяльності приватних освітніх установ потребує гнучкого підходу до організації облікових процесів, адже фінансова стабільність, прозорість у витратах, висока якість освіти та конкурентоспроможність на ринку залежать від здатності закладу ефективно планувати і розподіляти свої ресурси. Забезпечення відповідності законодавчим вимогам щодо ведення фінансової діяльності сприяє ефективному управлінню, що є фундаментом успішного функціонування приватного закладу освіти.

Список використаних джерел:

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII : станом на 6 жовт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 10.11.2024).
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV : станом на 3 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 10.11.2024).
3. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI : станом на 1 жовт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 10.11.2024).
4. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII : станом на 27 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 10.11.2024).
5. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII : станом на 6 жовт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 10.11.2024).

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ОПРИЛЮДНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Краївська І. А., канд. екон. наук, Петухова А. О., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Підприємства комунальної форми власності зазвичай утворені органами місцевого самоврядування та розпоряджуються бюджетними коштами та майном територіальної громади, а їх діяльність переважно спрямована на забезпечення окремих соціальних потреб. Саме тому інформація, розпорядниками якої є комунальні підприємства, підлягає оприлюдненню відповідно до різних нормативних актів, що стосуються як організаційних аспектів діяльності підприємства, так і фінансових. Ефективність діяльності комунального підприємства повною мірою залежать від рівня її прозорості, адже саме прозорість забезпечує комунікацію з громадою та значно знижує корупційні ризики. Склад фінансової звітності комунальних підприємств є таким самим як і всіх інших підприємств та включає: Баланс (звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, Примітки до фінансової звітності.

Інформація про діяльність комунальних підприємств на законодавчому рівні визнана суспільно необхідною та відкритою та комунальних підприємств належать до підприємств, що становлять суспільний інтерес. Відповідно до пункту 3 статті 14 Закону України від 16 липня 1999 року №996-XIV «Про